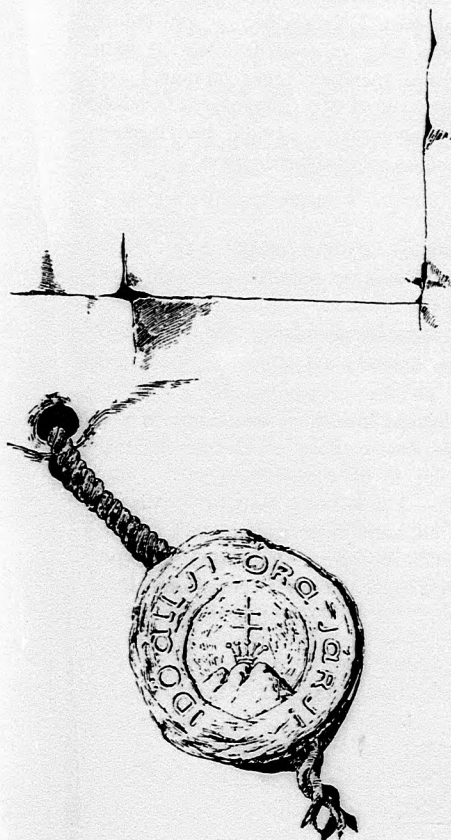

ELŐKELŐ: :VILÁG

• HETENKÉNT MEGJELENŐ FOLYÓIRAT.
• A MAGYAR NEMES TÁRSASÁG SZÁMÁRA.

ELŐKELŐ VILÁG

hetenkint (szerdán) megjelenő szépirodalmi és társadalmi folyóirat a magyar nemes társaság számára.

Előfizetési ára:	Szerkeszti és kiadja:	Szerk. és kiadóhivatal:
Egész évre 8.—	Lengyel Gizella.	BUDAPEST,
Egyes szám —20		VII. ker., István-út 40. szám.

Sport.

A tátra-lomniczi lóversenyre eddig hatvan ló részére foglal le boxot. Így maga a Lederer-Kutsenbach istálló részére 12-öt, Huxtable 8-at, Milne 6-ot. De hatvannál jóval több ló ment fel a Tátrába, mert több trainer még nem foglalt le szállást lovainak. Így John Reeves sem. holott az ő istállójából Antónius, Esparsette, Miss Jeannie, Komámasszony, Pattogó, Sandwich és Shannon bizonyosan felmennek a Tátrába. Komámasszony a szepesi-díjban, Antónius a kárpát-díjban, Sandwich a Tátra-handicapban, Miss Jeannie a lomniczi-handicapban indul. A tátra-lomniczi lóversenyek augusztus 9., 10., 11., 12. és 13-án lesznek. Lesz a lóversenyzés alatt virágkorzó és bazár. A szép magyar fürdőhelynek gyönyörű verseny sasionja lesz a mostani.

A kotingbrunni nyári meeting hetedik napján két érdekes mozzanat volt. Az államdíjban Gagerl és Lulu. Az idősebb lovak gátversenyében Maikönig részvétele. Mindhárom telivér szereplése elé kiváló érdeklődéssel néznek a sportkörökben, de általános meglepetésre egyikük sem igazolta a hozzájuk fűzött várakozást, a mennyiben a két előbbinek Sehr Möglich, utóbbinak pedig Longschamps előtt meg kellett hátrálniuk. A meglepetések is napirenden voltak. Mindjárt az első futam, melyben egész váratlanul csak négy ló indult, a favorit Das ist die Wahre vereségével végződött, a fogadásnál kevésbé figyelembe vett Fiddlesstickkel szemben, mely a meetingen már a második diadalt aratta. Az urlovas versenyben a favorit Virginia és Winifred igazolta a reményeket.

Péchy Andor és A. Üchtritz szövetséges istálló 120.000 forintot nyert Dundi vasárnapi győzelme révén pusztán fogadásokban. Ebből az összegből 70.000 forint esik az elsőbben feltett 7000 forintot tízszeres pénz mellett, a többi 50.000 forintot már nagyobb kockázat mellett nyerte az istálló; mert Dundi ezután már 3—4 szerez pénzen, sőt a startnál parin állott.

A „Columbia“ kör által rendezett Budapest—Kassa közötti pósta galamb verseny lefolyása és eredménye a következő volt: Az indítás Kassán nagy és előkelő közönség jelenlétében ment végbe. A közönség soraiban több fő és törzstiszt is jelen volt. A galambok az előre nem látott nagy akadályok miatt — különösen a Hatvan és Miskolcz közötti váratlan zivatar daczára is — fáradtan bár, de azért versenyidőn belül érkeztek Budapestre. A budapesti „Columbia“ kör végkiindulási pontjáról, Przmyslból (Lengyelország) a katonai hatóság postagalambjait hétfőn reggel 6 órakor bocsátotta Budapestre — a züglői viztorony állomásra.

ELŐKELŐ VILÁG

Szerkeszti és kiadja: LENGYEL GIZELLA.

Erzsébet.

Él, mert élteti a hű emlékezet.

A mikor egy hatalmas építmény szép arányaiban gyönyörködünk, nem jut eszünkbe, hogy apró kövek, téglák halmaza az egész.

Nem jutnak eszünkbe a poros, meszes munkások, a kik veritékezve fáradtak, hogy megvalósuljon a tervező művész álma.

Pegig az a munkás, a ki követ hordott, rakott azon a büszke épületen, nemcsak erejének s idejének egy részét hagyta ott pénzért, hanem lelkének egy-egy szikráját is ingyen. A lelkeknek ez az önkénytelenül odaszakadt szikrája teszi szentté az építményt. ez adja meg annak a szellemét, a mely elvarázsol, lebilincsel bennünket.

A munkást lelkének a kövekbe lehelt szikrája vissza-visszavonja a hatalmas alkotáshoz s a mikor elmereng fényén, szépségein, nem jutnak eszébe a fáradalmak, hanem büszkeséggel érez, hogy neki is része van abban a remekben.

Igy állunk mi is amaz emlék előtt, a melyet a magyar nők alkottak a legelső magyar asszonynak.

Az eszme, az ihlet, a mely a *királyné-albumot* megalkotta, a magyar nőké, mi csak egyszerű napszámosai voltunk a nagy és szép munkának; mégis elmerengve, illetődötten állunk meg, a mint napról-napra gyorsabban közeledik a befejezéshez.

Minden lapja, a mely készen kerül ki a művész kezeiből, örömmel tölt el bennünket, mintha a lapok mély, gyászos feketeségéből világító betűkből az Ó jóságos lelke ragyogna felénk.

Pompás, kedves remek lesz a magyar nők albuma. Most, hogy egyes részei már készen állanak, látjuk ezt csak igazán.

Az album *szekrényének kristálylemezei* már ki vannak csiszolva s most már a festőművész dolgozik rajtuk, a ki azokat a királyné kedvelt virágaival fogja ékíteni.

Már elkészültek az *album tábláinak ezüstlapjai is*, a melyek már szintén a művésznél vannak, hogy a nemes érczen a magyar Géniusnak méltó kifejezést adjon.

Az egész művészi alkotás, kéz remeke s legkisebb részét is átlengi az a hő szeretet, a melyvel a királyné emléke iránt a mi nemzetünk viseltetik.

A nép, a magyar nőkhöz méltó mű néhány hét alatt teljesen készen lesz, a mikor a nemzeti muzeumban közszemlére állítjuk.

* * *

Minthogy a közönség körében egyre fokozódik az érdeklődés az album iránt s minthogy az aláírók közül igen sokan azt az óhajtasukat nyilvánították, hogy az album mását szeretnék emlékül megszerezni, elhatároztuk, hogy az albumot külön lenyomatban, az eredetét híven feltüntető utáiratban kiadjuk a közönség számára.

A fényes kiállítású külön lenyomat *előfizetési ára 5 korona.*

A ki tehát ezt meg akarja szerezni, az előfizetési díjat mielőbb küldje be vagy kiadóhivatalunkba, vagy pedig a díszmű kiállító cég, *Károlyi György* műintézetébe.

Az albumra, illetőleg a részvétíratra aláírásokat még mindig elfogadunk, mindaddig, a mig az ellenkezőről lapunk utján nem értesítjük a közönséget.

A názaréti Jézus pöre.

— Gróf Károlyi István beszéde. —

A élet nem egyéb, mint örökös ítélkezés, egy roppant, a földet és az egész mindenséget elfoglaló törvényszék, a hol az emberek szakadatlanul követik egymást a vádlók padjáról a vádlottakéra.

A ki ma kérlelhetlen bíró, holnap nyomorúlt, szegény bűnös.

»Fogat fogért, szemet szemért!«

»Mégméréttél és könnyűnek találtattál!«

Hangzik szörnyű egyformasággal a szomorú ítélet.

Bírák és bűnösök kétségbeesetten összenéznek: »Hodie mihi, eras tibi!«

Mily megrendítőn fenséges képe volt az örökké igazságot kereső, de az igazságot meg nem találó életnek, a régi egyiptomiak zomotorja.

Meghalt a Fáraó, vagy a megvetett boncz, a holtak zsigerezője, holtestét kítették az udvarra, hogy ítéljen fölötte a nép.

Jaj volt annak, a ki életében oly gonoszat cselekedett, a mit neki valaki még ott a koporsójánál sem tudott megbocsátani.

Elhangzott a szörnyű vád, sötét arcczal összeültek a bírák, hogy törvényt üljenek a halott fölött.

És a halott rokonai szívtépő jajgatásba törtek, meghasogatták ruháikat és a földre vetették magukat; mert a halott büntetése rettenetes volt az élőkre: eltöltötték a temetés tisztességétől, a sir nyugalmától örökre. A büntetés a halotté, de gyalázata az élőké volt.

»Az apák bűnét a fiakban negyediziglen!«

Igy volt ez mindig, így van ma is s így lesz örökké.

Ezért keressük az igazságot oly nyugtalanul, ezért hajszolunk folyvást ítéletet a bíróság előtt, a sajtóban és a malom alatt.

Ha egyik pillanatban megtalálni véljük az igazat, a másikban már fölriad bennünk a lelkiismeret: »Hátha nem ez! újra nem ez!«

És lohogunk az igazság után tovább, itélünk és ítéltetünk.

Ilyen ítélet volt, csak hogy »az Isten és a magyar nép nevében« szép és magasztos, igazságában megnyugtatón fölemelő, a *segesvári ünnep*.

Itt az egész nemzet ítélte oda az életében üldözött, annyit szenvedett költőjének a hála koszorúját és az örök dicsőség koronáját.

De ítéltek itt más fölött is: az idegen ajkú polgárok s bizonyos politikusok hazafisága fölött.

A magyar *arisztokrácia* egyik kimagasló alakja volt az, a ki bátorságot vón arra, hogy a közérzület, az igazság ajka legyen ezen a napon nem a megdicsőült költő iránt, hanem ama bizonyos holt eleven politikusok iránt.

Gróf Károlyi István, a ki a szegény mészárosfiú sírjához *sarút oldva zarándokolt*, a ki a sírra hódolatul hozott koszorújába a *lelkét lehette*, elég derék volt kimondani, hogy: »Ha a föld Isten kalapja, hazánk bokréta rajta«, úgy villám csapja meg a jobbot, a mely le akarja tépni ennek a szép bokrétának egyetlen, legkisebb levelét is; mert hát voltak a legközelebbi múltban, lappangnak a jelenben s lehetnek a jövőben is olyan politikusok, a kik magukban ilyen hervojai vágyat táplálnak.

A férfias hangú figyelmeztetés nagyon is helyén történt s az ország lelkesedve tapsolt érte a nemes grófnak; ámde voltak olyanok is, a kik ezt a nyilatkozatot vakmerőnek és tapintatlannak állítják, sőt a *gróftól egyáltalán megtagadják az ítélet jogát*.

Megtagadják tőle ezt a jogot, mert a *gróf magyar mágnás s a mi fő, gazdag*.

Olyan lap írta ezt ki, a mely a *liberális* felfogásban csálhatatlannak és tisztának akar látszani s csak úgy olvadoz a *demokratikus* hajlamoktól, a jogegyenlőségért — pesze fölfelé.

Ő, a demokrata, a szintizta liberális, egy embertől azért, mert mágnás és gazdag, tehát nem görnyed bizonyos finánczkörök igájában, megtagadja azt a jogot, a melyet bőkezűn megad a lipótváros minden lakójának, ha az előbb talán Vác vagy Lipótvár lakója volt is!

A ki mágnás, a ki gazdag, az ne ítélhessen, mert ítélete veszedelmes lehet: több mint valószínű, hogy nem *revizionista*.

Ki tudja, hátha nálunk is támad egy *Dreyfus*, tehát gondoskodnunk kell, hogy az *antirevizionisták* idejében kivágattassanak és tüzre vetessenek.

Igen, »revízió« az új század jelszava, illetőleg az emberiségben az a régtől háborgó vágyakozás, a mely megnyugtató igazságot sohasem talál s a mely a tétova *Pilátus* ajkairól örökkéig nyugtalanítólag hangzik felénk: »*Mi az igazság?*«

Hát nem természetes-e, hogy a rablógyilkosnak az akasztófa alatt ez az utolsó kiáltása: »*Nincs igazság a földön!*«

És igaza van, mert a földi bírák nem láttak az ő lelkébe, nem láttak, mert ő tőlünk való félelmében eltagadta, eltitkolta tettének sok olyan momentumát, a mi benne igaz volt, de mert ő letévedett — saját lelkiismerete szerint — az igazság utjáról, többé nem mert a benne élő igazságra támaszkodni, hanem a hazugság erejéhez folyamodott; mert hát az emberiséggel együtt jöttek világra a tévedő emberek és tanácsadók, a kik közös cróvel emelték ki ezt az ügyvédszaporító masinának nevezhető axiómát: »*Qui fesisti, nega!*«

Igen, a bűnét tagadja a tettes, tagadja a családja, minden fajához tartozója, különösen, ha bűnös cselekedete a faj általános tulajdonaiban rejlik; mert a büntetés ugyan csak a bűnösé, de a gyalázata egész családjára, sőt egész fajára visszahárul.

Igy hát nem kell rossz néven vennünk, hogy a zsidóság, a mely hazájából kivertve, széles e világon keresi otthonát, szabadúlni akar minden áron attól a vádtól, hogy olyan országnak, mint Franciaország, a hol szabad hazára, jogra, vagyonra, tisztességre talált, az ő fajukból való legelvetemedettebb ember valaha is árulója lehetne.

Csunya is lenne! Ez a *Dreyfus-pör* titka és magyarázata.

Tiszteletreméltó, emberséges motívum ez s értjük azt, hogy *Oroszországban* az amugy is elnyomott zsidóság, midőn ezt az örömhirt tudtára adták a templomokban, nagy diadaltól érezte feszülni a kebelét; sőt azt is értjük, hogy ebben a diadalmámorban akadott egy az extazisig fölhevült *fiatal rabbi*, a ki így szólt: »*Ime, fajunkról le van, illetőleg le lesz mosva (mert Dreyfus fölmentését biztosra veszik) a legszörnyűbb vád, hogy mi olyan országnak, a melyet hazánknak vallhatunk, árulói tudnánk lenni; most tehát még hátra van egy vád, a legrégibb, a legsúlyosabb, a miért földönfutókká kellett lennünk; követeljünk egy másik revíziót is: a »názáreti Jézus pörének a revízióját.«* A mint Dreyfus pörének a revíziója be fogja bizonyítani, hogy *Dreyfus*, mert zsidó, ártatlan; azonképpen a *názáreti* pörének a revíziója azt bizonyítja be, hogy a zsidók a keresztények *Jézusában nem ártatlan embert ítéltek el.*

Ha ez a második revízió is megtörtént, a zsidóság zavartalanul fog élni széles e világon a maga hatalmában és gazdagságában és az emberiség szeretetében.

Még a revízió mánia ily örült szélsőségén sem akarunk megütközni, mert motívumait igen is természetesnek találjuk; de a mikor, a mire keresztény hitünknel fogva oly nagy jussunk volna, magunkba fojtjuk megütközésünket, kérdjük a »*Pesti Hírlap*«-tól, hogy miért jogosulatlan ítéletmondásra *egy magyar honpolgár* csak a miatt, hogy ő *mágnás*, még pedig *gazdag mágnás*?!

Ha így haladunk, úgy mielőbb elkövetkezik az ifjú *bócherek* álmának a beteljesülése: a *názáreti Jézus pörének a revíziója.*

Mínthogy azonban még *Dreyfus* pörének a revíziója is *kétséges* kimenetelű, ne forszírozzák a *názáretiét*, mert annak a végeredménye igen szomorú lehet.

Mindezzel pedig csak azt akarjuk mondani, hogy egyenlő mértékkel mérjünk: a szegénynek is, gazdagnak is ugyanaz legyen a joga, akár mágnás, akár zsidó az illető mert ha tovább is kétféle — kóser és tréffi — fontot tartunk, furcsa és általános revízió léssen e földön.

Hogy ez be ne következék, a magyar mágnásnak is engedtetnék meg az, a mi a magyar zsidónak!

Romme.

A ki szeret, azt a maga baja túrni tanítja meg, a más baja pedig küzdeni.

A szeretetet egygyel lehet csak megfizetni: a viszonzszeretettel.

A ki igazán szeret, ez nemcsak embertársait szereti, hanem a nagy mindenséget s csak utoljára önmagát.

Schuszter Konstantin emlékének.

Irta: Horváth Böske.

Egy jámbor ember élt a földön,
 Egy ama százezer közül,
 Kikhez hasonló mégis-mégis:
 Élők közül ritkán kerül;
 Egy jámbor főpap élt a földön,
 Ez volt hire; ez volt neve
 S míg két kezével osztá kincsét:
Magának nem volt semmije!

Mint ős időkben, ős halászok:
 Egyszerűen, csendesen élt;
 A szem, ha látta őt menőben:
 Talán, szinte szegénynek vélt';
 De viseltes, avult ruháját,
 Bár kopottas volt is színe,
 Ragyogó, csodás glóriával:
 Ezernyi jótett fedte be.

Ez volt vele és *ez* kísérte,
 Földi útján, mely véget ért;
 Ott fenn, az égiek körében,
 Készítik neki a babért;
 Onnét árad dicsfény nevére,
 Mely mint örökös napsugár
 Áldja emlékét, áldja azt is,
 Ki még az *Ő* nyomában jár!

Próza.

— Utóhang a Petőfi-ünnephez. —

Az ujság előbbi számában keservesen szomorkodtunk rossz versek mián, a melyeket hallottunk a Petőfi-ünnepen. Való, hogy cikkünk sok felé feltűnést keltett és az íróvilágban néhányan keménynek tartották a kritikát, a mit gyakoroltunk. Jól van. Redokálni nekünk nincs mit. Olvasóink zöme velünk érez és mi nagyon jól tudjuk, hogy a kritika, ha az nem kedvező, soha sem talál barátságos fogadtatásra.

Meleg szeretettel vesszük kezünkbe a tollat most, a mikor még egyszer emlékezünk a Petőfi-ünnepélyre, a minek melegsége visszasugároz hozzánk az elmúlt hetekből. A mikor feljegyezzük azt a napot, mint fényes diadalunk napját a magyar prózának.

Minél messzebből látunk valamit, annál világosabban és közvetlenebbül érezzük meg a hatásokat. És jobban kidomborodnak a kontárvonalak is és tanulságok.

Ennek az elmúlt ragyogó ünnepnek pedig sok-sok tanulsága van. Tanulsága, hogy a nemzet vezérlőlérfiai még mindig nem éreznek együtt a nemzettel; tanulsága, hogy mi elkésünk mindig, ha valami nagyobb szabású ünnepre kellene előkészülnünk és tanulsága, hogy a mai magyar próza nagyon-nagyon magasan áll a magyar vers felett. Petőfi óta a költészet nem ment előre egy tapodtat sem, a próza pedig felhúzta a mesebeli kandúr mértföldjáró csizmáit és úgy haladt előre diadalmasan az ötven esztendő alatt.

Ragyogó tollú bajnokai a prózának! Ti tettétek széppé és nagygyá a költőkirály ünnepét. Mert bizony-bizony ti nélkülöletek szomorú lett volna ez az ünnep. A versírók helyett a ti pennátok róttá le az ünnephez méltó rigmusokat és meleg, lángoló költészet volt az, a mi kisugárzott a ti egyenes soraitokból.

Július utolsó napjain a próza ünnepelt, felöltvén a költészet hímes palástját. *Bródy*

Sándor, *Bársony* István, *Rákosi* Jenő, a nagy debatter, ők adták meg az ünnepség színét. Felejthetetlenül szépek voltak a Bródy Sándor strófái és Bársony István felolvasása, a mi a segesvári csatamezőn az ő szerelméről szólt vala a legszebb költemény e napon.

Rákosi Jenő, a próza mestere könnyeket fakasztott a Petőfi-téren.

* * *

Prózát hallottunk Petőfi-ünnepén szép versek helyett és a próza felemelte a lelkünket. A versek csődjét jelenti ugyan ez a dátum, de ott a vigasztalás, hogy a magyar prózának megvannak ma az ő lánglelkű költői, a kik kárpótolnak bennünket az el nem hangzó rímes sorokért.

És mi prózairók diadalmasan kiáltunk fel: a próza halad.

—a.

Báró Yécsey Sándor.

Ritka szép lélekkel lett szegényebb a föld: báró *Yécsey* Sándor elköltözött az élők sorából.

Igazi ur volt a szó nemes értelmében, hazáját igazán szerető férfi, a ki határtalan jósággal volt eltelve embertársai iránt.

Érdemeit, kiválón szép egyéniségét semmi sem ecsetelheti oly híven és megkapón, mint az a meleg, igazi szeretettől sugárzó levél, a melylyel hú barátja, gróf *Zichy* Géza áldozott a legjobb ember emlékének.

Tegnap temettük azt az arany szívű embert, a ki mindenki érdekét szolgálta, csak a maga magát nem és a ki annyi jót tett, hogy tiz angyal sem győzte volna fölrni. Sokan voltunk a temetésén, de ha mindazok sorfalat állottak volna, a kiket lekötölezt, akkor Magyarország majdnem minden egyes megyéjéből láttunk volna ott egy rakás embert.

Nagy ur volt külső fény nélkül, gavallér hűhó nélkül és pazar adakozó pénz nélkül. Mindnyájan iskolába járhattunk volna hozzá könyörületesség és önfeláldozás dolgában. Szent Márton köpenyének felét adta a didergő koldusnak, ő odaadta az egészet.

Mint főur életének legnagyobb részében szegény ember volt s mégis mi mindnyájan, a kik ismertük, adósai voltunk, vagyunk és maradunk. A nyomor hangos, a hála néma, de tudom, hogy halálának hírére sok szegény embernek kicsordult a köny szeméből. És hogy tudott adni! Mennyi jósággal, tapintattal, szelidséggel. Az ő kezében a kenyér pecsenyére s a hatos aranyra változott. Sohsem kért a maga részére valamit, senkinek sem volt adósa és mégis küzdött az étellel. A fogadóban annyi borraivalót adott a pinczérnek, a mennyit saját magára költött; ebédei szerények, borraivalói mégis nagyuriai voltak. Ha Rotschild vagyonával birt volna, Magyarországon nem lenne koldus.

Nagy eszű és nagy műveltségű ember volt, a ki hazáját és királyát különféle állásokban szolgálta. Volt bíró, főispán, intendánsi tanácsos és végre József kir. herceg főudvarmestere. A bírói pályát elhagyta, mert nem szerette, csak a papíron levő igazságot; a főispánit, mert jobban szerette barátját, Sennyey Pált, mint saját állását; az intendánsi tanácsosságot, mert jobban szerette József királyi herceget, mint engem. Pedig engem nagyon szeretett, 38 éves barátság kötött hozzá. Legelőször 1861-ben láttam Őrmezőn, szép barna férfi volt. Leszállt kis kocsijáról, magához ölelt engem, — akkor sápadt gyermekket — és megkocsikáztatott — nem is sejtettem, mennyi köszönni valóm lesz egy emberéleten át. Lelőttem karomat, ő vigasztalt, biztatott, ő kérte meg nevében nóm kezét és később velem kísérté ki a temetőbe a sok kis és nagy koporsót. Mint intendánsi tanácsos minden gondomban osztozott, megható önzetlenséggel szolgálta az intézetet és minden egyes tagját. A jó *Báró* utolsó fillérjét megosztá a fényes nyomor gyermekeivel, védő szót keresve minden botlásukkal szemben s gyógyítóírt nyujtva minden sebre. Sok megható jelenetnek voltam a színpadon tanuja,

de megragadóbbat sohse láttam, mint a midőn a két intézet személyzetétől elbucsuzott. Ott állott a *jó Báró* a szinpad közepén, meghatottan, könnyekkel küzdve s midőn azt mondá „én önöket igazán szívem mélyéből szeretem“ mély csönd támadt a művészek között, nem sirt és nem mosolygott senki. Mindenki érezte ez igaz szót, ime van valaki, a ki nem a szerepet, de az embert, tisztán csak az embert szereti. A *jó Báróból* kitünő főudvarmester lett s ime öreg napjaira fölkereste őt a szerencse Istennője, Vécsey Gyula báró ráhagyta ötezer holdas birtokát. Az áldottlelkű ember nem akarta elhagyni József kir. hercezet, úgy kellett rábeszélni, hogy a család érdekében kötelessége az örökséget elfogadni. Beleült tehát a bodrog-szerdahelyi kastélyba, gazdálkodott, kertészkedett és oly egyszerűen élt, mint azelőtt. Előbb is boldog volt, most is az volt. Esténként leült zongorájához és eljátszotta azokat a régi magyarokat, a melyeket nálánál senki jobban nem ismert. A magyardal ritmikájának és harmóniájának legnagyobb mestere nem gátolja. — És mindennek vége! Művészetének akkordjai, mint gyöngye ekhó néhány barátjának fülében él még néhány évig, jószívűségét elfelejtik s megmarad az ötezer hold. Saját földjébe temették. Három évig volt nagybirtokos. Gazdagabb igen, de nagyobb ur nem lett. Nagy ur volt ő mindig. Oh! mennyire csalódnak azok, a kik azt hiszik, hogy a czimmerrel az előkelőséget is megvásárolták.

Néhány nap előtt beteg lett, temetése felől a legkisebb részletekig intézkedett, papot hivatott s megható vallásossággal halálra készült. Bélgyuladása volt és iszonyuan szenvedett, de türelmesen mint egy szent. Midőn papja sajnálkozott rajta, hogy annyit szenved, szeliden mondá: „a jó Isten annyi áldással kísérte életemet, hogy ötven évig is szenvedhetnék érte.“

Igy halt meg Vécsey Sándor, az igaz magyar arisztokrata mintaképe, a *jó báró*. Végrendeletében megtiltotta, hogy koszorúval adózzanak emlékének. Oh! enged, megdicsőült lélek, hogy e pár sort tehessem sírodra.

Gróf Zichy Géza.

Társadalmi nő.

— Cikkely egy jó könyvről. —

A társadalom sok-sok félszégei között mint örökösen szomorú kísértet évtizedek óta a *nőkérdés* sokszor tapétra kerül. A legutóbbi hetekben pláne kongresszusra gyűltek össze a nők Londonban és helyzetükkal foglalkoztak. Bármennyire sok volt e kongresszusban a komikus kontur, a jövő hisztórikusa, ha könyvet ír a mai társadalomról okvetlenül tűnődve áll meg a londoni kongresszusnál. Mert ne tessék azt gondolni, hogy az a néhány félbolond asszony csinálta a *nőkérdést*, a kik az emánczipáció őrve alatt trónjáról letaszítani akarják azt az istenséget, a mit eddig a *nő* fogalmában bálványoztunk; a *nőkérdés* nem új dolog és megoldani sem fogják egyhamar, mert ha a kultuszminiszter úr felállította is a leány gymnáziumot és megnyitotta a tudományos (diplomás), pályákat a nők előtt, ezzel még nem oldott meg semmit. Legfeljebb alkalmat adott arra, hogy a nők is elsajátíthassák azokat a tudományokat, a mik eddig tisztán a férfiak monopoliáját képezték. A társadalmi egyenjogúság pedig továbbra is utópia marad.

Tagadhatatlan azonban, hogy sok-sok minden megvalósult ebben a században a *nőkérdésben*, a mit a mult század végén élő ember egyszerűen lehetetlenségnek tartott volna. A nők számára többé nemcsak a szobalányi pálya létezik és az erős, hatalmas férfitársadalom, ha kellelten is, utat engedett a nőknek a megélhetéshez. Nőkre bukkanunk, ma a legtöbb kenyérkereső pályán és bevallhatjuk, hogy a kenyérkereső nők becsületesen és nagyon tisztességesen megszolgálgják azt a falat kenyeret, a mit a társadalom neki juttat. Szinte hősies vonás ez a kenyérkereső nőkben, a mit a tapasztalat félremagyarázhatatlanul bebizonyított. A nők megállják helyüket a kenyérkereső pályákon s azon mindinkább előbbre haladnak, mindinkább nagyobb tért foglalnak el.

Ezek a dolgok azért jutottak eszünkbe, mert nemrégiben könyvet írt egy merész, szellemes ember a nőről, a mit most gyönyörűséggel lapozgatunk.* Ennek a könyvnek a szerzője katolikus pap, a kit hivatása predesztinál arra, hogy mélyebben és behatób-

* *Huttkay Lipót: »A nő társadalmunkban és az örök ember«. Eger, Lyceum. Ára 2 frt.*

ban foglalkozzék a családi és társadalmi élet jelenségeivel. A vallás papja ott van életünk minden fontosabb mozzanatánál és ha elfáradtunk az élet meredek örvényén, vigasszal és égi malasztal támogat. Nem sok megfigyelő bölcsesség kell hozzá, hogy az Úr felkent szolgája egészen közélről megismertesse az emberi nemet. Ennek a könyvnek a szerzője különben is éleselméjű író, a ki lelkének természetadta nemességével és forró, ideális szívvvel vezet bennünket szép könyvének fejezetein keresztül. Sok helyt szinte meghatóvá válik az a szeretetteljes, előkelő hang, a mi mint tiszta hegyi forrás halk mormolással folyja körül az utjában fekvő sziklát, de a mit megmozdítani nem bír. Szerzőnk sem viheti előbbre a nőkérdést könyvével, a mi elvégre nem is célja neki. Fiatal leányok, asszonyok felemelkedő lélekkel olvashatják e szép könyvből azt a fejezetet, a melyben a női hivatásról elmélkedik az író. Komolyan, egyszerűen és sok szeretettel mutatja meg az író a mesgyét, a min a nőknek haladniuk kell; a szellem és tudományosság nagy szerepe játszik a szerző e fejezetében, de kenyérkereső pályául nem jelöli őket. Bájosan szól később a házitűzhelyről, a melyhez a nők hivatása vezérli s megragad az a fejezet, a melyben az otthon költészetét írja le harmónikus színekkel. Az utolsó fejezet címe: *a vallás és a nő*.

Határozottan merész ember a szerző. A virgili költő egyszerűségével és tavaszias bájával énekel azokról a szelid dolgokról, a miket, fájdalom, máma elfelejteni akarunk. Az élet sivár kegyetlenségében a szegény nőt messzire elsodorja az otthon tűzhelyétől és kiviszi őket a nagyvilágba, hogy elfelejtse velük azt is, hogy nők. S elfeledteti velük, a mikor abba a háborúba szólítja őket, a mit eddig csak komor, erős férfiak vívtak a kenyérért. Odakivül, e sivárságok közepette gondolhat-e a szegény nő azokra a dolgokra, a mikről a szép könyv szerzője oly szeretetteljesen beszél? Vagy talán éppen azért gondol, mert a kivesző élet oly szomorú?

Szokatlan nekünk ma ez a könyv az ő szeretetteljes hangjával, a mikor megszoktuk, hogy a nőkről csak kétféleképen olvasunk: mint kenyérkereső szegény teremtésekről, vagy mint lelketlen lényekről, a kik öltözködnek, főznek s gyermekeknek adnak életet. A poézis melege árad szét ennek a könyvnek minden sorából és a századvég komor hangszerei között, mint lágy fuvolaszó csendül meg a Huttkey Lipót irásának zenéje. Ő olyan látja a nőt, a milyen a nő a legnemesebb értelemben. Nem akarja tudni, hogy vétkeznek, nem látja hibáikat, hanem az idealismus és ifjúság szemével a gyöngéd teremtést tiszteli a nőben, a kinek illatára elmúlnak a mogorva felhők a férfi homlokáról, mintha harmatos virág kelyhét szoritanánk arcunkhoz.

Nemes, jó könyv ez, a mi hasznos szolgálatokat teend a keresztény családok tűzhelyeinél, hol serdülő leányok és fiatal asszonyok vannak.

Fülünkbe cseng ma is az a lelkes tapsvihar, a mi a katolikus kör előkelő hölgyközönsége felől szállt az író felé, a mikor készülő könyvének első fejezetét ott felolvasta. Az a szeretetteljes fogadtatás jelezte, hogy szükségünk van az ilyen jó könyvekre, a mikből csak nemeset és szépet olvashatunk. És főként sok-sok szellemmel megírva a nemes és szép dolgok.

A könyvnek második részét az »örök ember«-ről nevezte el a szerző. Egy finom, kiváló léleknek bölcselkedő gondolatai gyűjtve itt össze a lélekről, érzelmekről, gondolkodásról. Pendantja ez az első résznek, ép oly kitűnő, ép oly pompás. Ez a lap egyik előző számában mutatóványt közölt a könyv e második részéből. A ki elolvasta, — már akkor megismerhette ennek a kiváló írónak a kvalitásait.

K. Gy.

A szenvedés gyűlöletre tanítja a rossz embert, szeretetre a jót.

A kit nem szeretnek, annak élete nélküli a melegséget, de a ki nem szeret, annak élete csupa jégvirág.

A szeretet és az érdek két fénylő test, melyek nem egymástól nyerik, hanem egymástól vonják el a világosságot. Minél erősebb fényű az egyik, annál jobban elhalványul a másik.

Szellemelek találkozója.

Szalay Fruzina.

Mintha mély vizek édes habjainak lágy csobogását érezném, a hogy leirom nevét ennek a szép, jó, kedves uriaszonnynak. Megjelölték már a bölcsőjében: iróvér csörge-dez az ereiben, de genere. Tőle én sok szépet olvastam már, de bokkrétányi az a verseskönyve, a mi gondolom, tavaly „Egy marék virág” címmel megjelent.

Komoly, mély költészete ismerős nekünk, a kik őtet szeretjük.

Én nem bánom, ha agyonütnek is, bevallom, hogy imádandónak találok a nőket akkor, a midőn poétázgatnak s imádandóan kedves főként Szalay Fruzina urnő önnagysága, mikor ő nem is rosszul poétázgat. A hölgyeknek az irodalomban sok mindent megbocsátunk, önnagyságának nem kell semmit megbocsátanunk, mert neki bűnei nincsenek. Csodálatos, de való, hogy abban a marék virágban, a mit most ismét átlevelezgetek, róla irván, pipacsot és vadvirágot eleget találok e rózsák mellett, de bojtortján avagy vadfű egy sincs. Vagy csak az én szememet kerüli el az elhagyatott tájak kakukfüje ebben a színes, illatos bokkrétában?

Mondják meg önök, hogy jól látok-e?

Bársony István.

Valaki azok közül a kiválasztottak közül, a kinek ellensége nincs. A kit midnyán szereünk nemes férfiaságáért és főként — s ez a fontosabb — irásáért.

Vannak nevek, a melyeket ha meghallunk, különös hangra csendülnek a fülhártyánk czimbalomhúrjai. Különösen az íróemberek nevével vagyunk így. Mikszáth Kálmán nevére palócok tereferéjét halljuk, Ambrus Zoltánénál finom, elegáns nők beszélgetnek hozzánk szellemesen és mollban; Jókainál már egész katonabanda játéka rezgeti dobhártyánkat. Bársony István nevének csendülésére a vadászskürt hangját hallom, a mint mély, lombos rengetegek, beláthatatlan síkságok, vadvízes tájak visszhangozzák a kürtszót. És mély-mély erdőzűgás marad a viszhang nyomán.

A természet bülbülszavú költője úgy fest, mint Virgil: érzésekkel. La Fontainetől pedig csak annyiban különbözik, hogy ő le is lövi a vadat, nem úgy, mint a francziák e lágyszivű erdőkerülője, a ki így énekel a „Le Chêne et la roseau” A tölgy és a nád című versében:

A szél birodalma nedves határain
Sarjadtok többnyire . . .

Annak a birodalomnak a határain járunk, mikor Bársonyt olvassuk. Magános mo-csarak nedves üdeségét, a hol még ember nem járt és hol a szél és víz a nádat neveli, érezzük az ő leírásából. Festései csodaszépek és színesek. Prózában költ és néha egyetlen vonással egész tájakat, vidéket ír le. Akárcsak Virgil „Georgicon”-jában, mikor a magános varjút a megszikkadt lapályon fösztí:

Et sola in sicca secum spaciatur arena —

Bársony István ma legnagyobb prózairónk egyike és az Előkelő Világ igen nagy kitüntetésnek veszi, hogy a nagy író is munkatársai közzé számíthatja.

Herczeg János.

Ábrándos, édesbús ifjú esztendő! Ha ti elmúltok és pedig úgy röptök, mint sebes szárnyalású madarak, nyomotokban nem marad semmi, még az emlékezet sem, mert a szél porral behordja a lábnyomokat a homokban. A sóhajtások is elszállnak és elmúlnak a vágyak és fáradt alkonyok, ámatlan estvék lágy akkordjai, a miket ifjúságunkban érzünk szívünk fenekén, midőn még búval lehajtjuk fejünket.

A versek ellenben megmaradnak. S azért boldogabb a poéta a többi halandónál. És hogy egy kis vigasságot is keverjek mai levelembé, midőn azt befejezni készülök — én nagyon boldog volnék, ha költő lehetnék. A költők felnyúlnak a könyves polczukra és leemelvén valamelyik verseskötetüket, felütik azt a 98-ik oldalon, ahol egy vers van: hozzá . . . A költők ilyenkor összeránczolják homlokukat és szemüket félig lehunyva ismét érzik minden illatát és báját annak a koratavaszi délutánnak, a mikor ama verset megcselekedték: az ablak alatt az akác bólogatta tavaszi leveleit és a nyugati égen

könnyű, fehér felhőkkel játszott a szél és a szabó egy nagy számlával az ajtón benyitott . . . Ó, a gonosz szabó! De a múzsa csak ideig-óráig tűnt el. Akkorra visszajött, mire a szabó sok szép szavak meghallgatása után elmene.

Mondom, hogy ha én költő volnék, úgy szeretném a verseimet.

Magam sem tudom, miért piszkált az ördög az imént, a mikor pedig vidámsággal nemigen lehetne Herczeg Jánosra emlékezni. A szomorúság és csönd poétája ez az ábrándos jó fiú; azok közzé a költők közzé való, a kik a kislányok szeméből könnyeket fakasztanak a verseikkel és lágy hangulataikkal egészen belemennek a kislányok szívecskéibe.

Szelid, ábrándos, ifjú költő! Olvastuk a Magdához írott verseket, a mik tavaly könyvalakban is megjelentek és figyelemmel olvassuk most is mindig a Herczeg János költeményeit, mert úgy éreztük, hogy a mi költőnk a mesébéli kandúr mértföldjáró csizmájával halad azon a gyalogösvényen, a mit a dicsőség útjának neveznek.

Dedek-Crescens Lajos.

Jön a komoly, nagyságos tudomány.

És mikor azt mondjuk, hogy a tudomány, legalább Dedek Lajosnál, nemcsak komoly és nagyságos, hanem módfelett szeretetreméltó és kedves is, akkor jellemeztük ezt a kiváló tudóst, a kinek literaturánk számos gyönyörű munkát köszönhet. Többek között ő volt az, a ki Didon Jézus Krisztus című világhírű művét magyar nyelven sajtó alá rendezte.

A legnemzetibb tudomány kétségenkívül a történelem. Dedek Lajos a történelem tudásai között egyik legjelesebb emberünk. Nagy tudását és világlátott műveltségét csak hazafisága múlja felül.

Szylveszter.

Magyar fürdőkről.

A csorbai tó.

»A természetben látjuk s csodáljuk az Istent.«

Liptó vármegyének gyöngye, az egész Magas Tátrának egyik legszebb pontja: a csorbai tó festői tája, mely tengersiz Felső-Magyarországon a legjelentékenyebb — élénkségre, látogatottságra nézve is mostanában messze tulszárnyalja valamennyi szépségi fürdőt.

A kontinens minden tájáról, Dániából, Oroszországból, francia földről, sőt Ázsiából: Palesztinából is eljöttek a csorbai tó látogatói az idén, valamint ép úgy el-eljárnak az angol és amerikai turisták is ide, a hová főleg a poroszok szoktak nagy tömegekben lerándulni. Megszokott dolog, hogy a külföldi, kivált nagy németországi látogatók száma tetemesen fölülhaladja a magyar vendégekét.

Az udvarnak itt régi ismerősök gyanánt hódolattal fogadott tagjai már julius elejétől kezdve láthatók a vendégek sorában. Rainer főherceg négy hetet töltött itt. Julius 18-dika óta pedig József Ágost főherceg és neje Augusztia főhercegnő üdülnek József urnak — id. gömöri Szent-Iványi-Józsefnek — a tulajdonát képező e paradicsomban.

Az öreg ur gyásza miatt tudvalevőleg most nem hagyja el rövid időre sem a liptó-szent-iváni kuriáját. Ezért sem a főhercegek, sem a szintén nem rég itt járt Hegedüs kereskedelmi miniszter fogadására nem gondolhatott József ur.

József Ágost ő fensége, midőn nejével megérkezett, mindjárt az öreg ur után tuda'kozódott. Midőn értesültek, hogy otthon van Szent-Ivánban, Augusztia főhercegnő őszinte sajnálkozását tiszta jó magyarsággal fejezte ki e szavakkal:

— Kár, hogy az öreg nincs itt!

A főherceg különben az üdülés és nagy séták mellett a vadászat nemes sportjában is keres és talál szórakozást. A minap is kíséretével zergevadászatra indulva, alig néhány óra alatt 16 szép példányt ejtettek el, a melyekből a főherceg egyedül nyolczat terített le. Mondani sem kell, hogy a fürdő közönsége élénken megéljenezte a gazdag zsákmánnyal estve visszatért főherceget.

Julius 27-én felvidéki tanulmányútjában Hegedüs Sándor kereskedelemügyi m. kir. miniszter is felkereste Csorbát. Sokkal többet talált ott, mint a mennyit várt. Daczára, hogy szűken kimért utititerve vajmi rövid sziesztákat engedett meg, daczára, hogy 28-án már a reggeli órákban kellett volna tovább utaznia, a tó környékének istenadta gyönyörű szépsége annyira lebilincselte a kegyelmes urat, hogy családjával és kíséretével egyetemben ott tartózkodását még egy fél nappal meghosszabbította.

Nemrég Kürthy Lajos cs. és kir. kamarás, Liptó vármegyének nemrég egyik fővárosi ellenzéki lapban oly méltatlanul meghurczolt. de azóta megyéjében még népszerűbb főispánja időzött a tónál néhány napig Angyal József orsz. képviselővel együtt. Augusztus elején pedig a valamennyire megjavult egészséggel Karlsbadból oda utókurára jött Dr. Matuska Péter orsz. képviselő a Magyar Jelzálog Hitelbank igazgatósági alelnöke érkezett Csorbára pár heti tartózkodásra. A fürdővendégek legutóbbi névsorában olvassuk még Ráth Péter orsz. képviselő K. Od. vasuti vezérigazgató, Kisteleki Lévy Lajos orsz. képviselő, báró Vay Arnold tiszalaki nagybirtokos stb. nevét. A fürdővendégek összes száma különben július 31-ig 2731.

De meg is érdemi a tengerszin fölött 1351 méter magasban fekvő csodaszép éghajlati gyógyhely a minél tömegesebb látogatást. A vidéke gyönyörű, levegője rendkívül egészséges, csupa fenyvesillatta teli, közlekedése a fogaskerekű vasutal jó, konyhája pompás, és árai nagyon mérsékelték. A fürdőben van tófürdő, vannak meleg fürdők és hidegvizgyógyintézet. A tó kerületét pompás villák szegélyezik, számszerint mintegy húsz.

Fel Csorbára!

Ecsedi Kovács Gyula.

A magyar színművészetnek és az irodalomnak ismét gyásza van. Meghalt E. Kovács Gyula színművész, a kolozsvári nemzeti színház tagja, a drámai színművészet művelője! Ismerte az egész ország s a merre járt, meghódította a közönséget. Mint költő is szeretett tagja volt az irodalomnak s lelke mélyéből fakadt költeményei maradandó emléket emeltek neki. A Petőfi-társaság megválasztotta tagjának, valamint az Erdélyi Irodalmi Társaság, a Csokonai-kör és a Szigligeti Társaság. Ő is elment Segesvárra. Ő is részt akart venni a Petőfi-ünnepen, mint színész, költő és hazafi egyaránt! Jókai Mór Apoteosisát szavalta s az izgalom, melyet a roppant hőség csak emelt, kioltotta életét. Holttestét Kolozsvárra vitték s a pályaudvaron családja, pályatársai és tisztelői fogadták. Ravatalát a színpad hátterébe állították föl s a gyászszertartást vasárnap tartották meg. Az ország minden részéből érkeztek a táviratok és koszorúk. Kolozsvár városa hivatalosan képviseltette magát, a városházára kitűzték a gyászlobogót s a temetés ideje alatt a gázlámpák égtek. Képviselve voltak: a Petőfi-társaság, a nagyvárad Szigligeti Társaság, az Erdélyi Irodalmi társaság, a budapesti színházak, az országos színész egyesület. Ezekre menő közönség állotta körül a színházat. A színház karának éneke után Szász Gerő mondott imát, meleg szavakkal dicsőítve az elhunytat és hálát adva Istennek, hogy ily dicső halált adott neki jutalmul. Beszédet mondottak a ravatal előtt: Szentgyörgyi István, Ivánfi Jenő, Bartók Lajos, Follinus Aurél, Márki Sándor. Ezután megindult a gyászmenet s a házsongrádi temetőben örök nyugalomra tették a nemzet halottját.

Az én bűnöm.

— Olasz regény. —

Irta: Cordelia.

Olaszból fordította: Dr. Cs. Papp József.

— Folytatás. —

Néhány politikus időzött akkortájtban a tó körül. Hirtelen az a gondolata kerekedett, hogy meghívja őket s egy kört képez híres emberekből, a kiket folyvást emlegettek a hirlapok. Így aztán komoly hölgyszámba megy megint.

Megváltozott tehát újra a színpad.

Nem kellett többé fiatal leányok, kirándulások, bálók és ozsonnák künn a szabadban.

Az ebédek azokkal a nagyképű politikusokkal, a kik csak politikáról, választásokról, miniszteri krízisekről vagy pénzügyi műveletekről beszélgettek, engem nem igen mulattattak.

De a félig-meddig feledésbe borult „kedves unokahug“ nem panaszkodik; nem ránczigálják annyit elő, nem mutogatják, mint valami ritka vadállatot; kárpótás fejében futkározhat a kertben, elbujhatik a lugasba, vagy virágokat szedhet és feldíszítheti a termeket vagy saját magát a virágokkal.

Azslatt, míg a nagynéni valamelyik képviselővel értekezik a békéről és háborúról, az unokahug szemmel kíséri a csendes tó tükrén czirkáló gőzhajót, a fehér vitorlás bárkákat, melyek megannyi uszkáló hattyúnak látszanak; nézi a messze távolban zöldelő szigeteket, a mint nyaldossák a habok és megaranyozza a nap.

Sokszor órákig elüldögél valamelyik óriás platán árnyékában és kedves költőjét olvassa. De vannak pillanatai, midőn unatkozik és elhagyatottnak érzi magát; olyankor szeretné, ha ott lenne mellette a barátnője, nem csak óhajtja, de szükségét is érzi, minden áron látni akarja s egyszer mikor jókedvében találta nagynénjét, nyakába ugrik és felkéri, hogy hívassa oda Margheritát.

Paolina néni, a „politikai fordulat“ dacára is mindig teljesíti unokahuga kívánságát és megengedi neki ezt is.

Mily boldogság! Együtt lesz a barátnőjével a tó partján, a mezőn, vele lesz sokáig!

Azonnal ír neki és türelmetlenül várja, hogy mikor érkezik meg. Az értesítést már megkapta tőle. Királynőnek érzi magát, alig várja, hogy keblére ölelhessen. Nem érti, hogy miért késnek mindig a hajók. Egy órával előbb kinegy a kikötőbe s türelmetlenül várja a hajót. Miért nem jön már? Végre messziről közeledik valami feketeség, mely barázdákat szánt a tavon; lassanként mindegyre nagyobbodik. Azon a feketeségen észrevesz egy kis szalmakalapot, meg egy fehér zsebkendőt, a mint lobogtatja valaki. Azt sem várhatja be, hogy a gőzhajó partot érjen, felugrik rá, — pedig könnyen beleeshetett volna a tóba, — és Margherita karjaiba borul.

VI.

Ildának meg van mindene. Van kertje, tava, barátnője. Bánja is ő azt, hogy azok a komoly férfiak, azok a híres emberek összegyűlnek a nagynéni termében vagy a terászon? A kert a két leány birodalma; azt járják be keresztül-kasul; felmásznak a magasabban fekvő helyekre, telj marékkal szedik a virágot s leülnek csevegni a platán árnyékába. Ha beszélni tudna ez a platán, sokat beszélhetne szeretetükről, vágyaikról. De azok érdektelen dolgok, ezért nem is mondom el ügyvéd urnak.

Az érdekes beszélgetések benn a nagy teremben folynak. Sokszor áll be némi változás: elmegy valamelyik képviselő, jön helyébe valamelyik tanár, a szenátor kezéből meg a miniszter veszi ki a kilincset. Valamennyien számottevő egyéniségek, de a koruk is számottevő. Majdnem valamennyien kopaszok és őszek; akad köztük elvértve olyan is, a kivel el lehet mulatni, de a legtöbbben unalmasok.

A nagynéni boldog közöttük; udvarolnak neki és magát is fontos személyiségnek hiszi. Azt mondja, hogy más társaságban nem tudná magát többé jól érezni, a mióta olyan intelligens emberekkel van dolga és kicsinyléssel pittyegteti az ajkait, ha a fiatalok divatról beszélgetnek. Ha ebédnél vagy vacsoránál találkozunk velők, udvariasok hozzánk; tréfálkoznak, de úgy bánnak velünk, mint valami apró gyermekekkel. Van köztük egy nagy ur, a ki mindig bókol nekünk. Mikor egyszer bejött, ezt mondta:

— Ime a tavasz . . .

A nagynéni fellázadt.

— Hogyan? Talán azt érti alatta, hogy mi, többiek ősz és tél vagyunk?

— Oh, nem! — felelt udvariasan a nagy ur, — mi vagyunk az ősz, kegyed pedig a ragyogó nyár.

A nagynéni elmosolygott s kibékült.

(Folytatása következik.)

Æ hét története.

A király Ischlben igen jól érzi magát. Mária Valéria királyi hercegnő családjával együtt már hosszabb idő óta tartózkodik a király körében, a minap érkezett oda Gizella kir. hercegnő férjével Lipót herceggel és fiával, Konrád herceggel. Julius 29-én Erzsébet hercegnő, Stefánia trónörökösne leánya Gmundenből oda érkezett, de csak rövid ideig maradt ott s ismét visszatért Gmundenbe. A király augusztus 1-én kora reggel Konrád bajor herceggel Steinkogelba utazott a wimmersbergi udvari vadászatra. A vadászatban Lipót bajor herceg is részt vett. Másodikán Ferencz Szalvátor kir. herceg és Lipót bajor herceg kíséretében két napi udvari vadászatra az Offensee vidékére ment, hol három zergét és egy szarvast lőtt. A királynak vendégei voltak a múlt héten. Gmundenből Keresztély dán király, Thyra cumberlandi hercegnő, Mária Luiza schleswig-holsteini hercegnő, továbbá György Vilmos és János schleswig-holsteini hercegek. A király a pályaudvarban fogadta fejedelmi vendégeit.

A király hatvankilenczedik születés napján augusztus 18-án istentisztelet lesz a Mátyás-templomban. Ezt megelőzőleg nagy katonai szemle lesz a Vérmezőn.

A király Mária Jozefa főherceggasszony főudvarmesternőjét: Széchenyi Maritta grófnőt ez alkalmazásától fölmentette és helyére Attems Karolina grófnőt nevezte ki.

A király megengedte a kolozsvári tudomány egyetemnek, hogy Torma Zsófiát, — Torma Károly volt szolnok-dobokai főispán testvérhugát — tiszteletbeli bölcsészeti doktornak avathassa s neki a tiszteletbeli bölcsészeti doktori oklevelet kiszolgáltathassa. Torma Zsófiának köszönhető, hogy az óbudai antheátrumot az ugynevezett Csigadombból 1880-ban kiásták.

A király Mérey Dénesnek, az esztergomi káptalan főpénztárosának sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a koronás aranyérem keresztet adományozta.

A király Boratsics Sándornak, a Dunagőzhajózási-társaság galantai vezérőrnökének a III. osztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

Kármán Pál, torzai evangélikus református lelkész és esperesnek, az egyház terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

A király Emmerling Vilmos kereskedelmi osztálytanácsosnak kitűnő szolgálatai elismerésül a III. osztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta.

A király a jótékonykodás terén szerzett érdemei elismerésül Ebner József Ferencz, londoni gyáros és az ottani magyar segély egyesület elnökének a III. osztályú vaskorona-rendet és Weisz Sámuel, londoni kereskedő, a nevezett segély-egyesület alelnöke és az ottani osztrák magyar ipar és kereskedelmi kamara elnökének a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

A király dr. Bosányi Bélának, a budapesti Szent Lukács-fürdő főorvosának, a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta.

Izabella királyi hercegnő, Frigyes királyi herceg neje jelenleg a Tátrában nyaral családjával együtt. A mai napon Tátra-Lomniczon a lóversenyek alatt nagy ünnepséget rendeznek az új katolikus és a protestáns templom javára. A védnökséget a hercegnő vállalta el.

Frigyes és József Ágost kir. herczegek augusztus 1-én a Magas Tátrában vadásztak. A herczegeket Cseszky gróf, Joob főszolgabíró és Zuskin erdőgondnok kísérte. Korán reggel indultak el a Csorbai-tótól és estig vadásztak a Tátra bércei között. Frigyes kir. herczeg öt zergét lőtt, József Ágost pedig hét zergebakot. Este pedig Szentiványi József vendégei voltak. A vacsoránál ott volt Auguszt kir. herczegnő is a ki férje elé ment és Szmrecsányi szárnysegéd. Késő este visszatértek Tátra-Füredre.

Montreuxi értesítés szerint, Erszébet királynénknak felállítandó emléksobrát Chiatonne luganoi szobrász fogja készíteni. A királyné fatörzsön ülve, nyitott könyvvel az ölében, tekintetét a tengerre irányítja. A szobor életnagyságu lesz és karrarai márványból készül. A szobrot a teríteti pályaudvar mellett levő rózsakertben állítják föl, melynek leleplezése 1900 tavaszára van tervezve.

Simonffy Imre, Debreczen városa polgármesterének a szerb király a Takowa-rend II. osztályát adományozta abból az alkalomból, hogy a belgrádi Stankovics dalosegyesület — mely a debreczeni dalárda látogatását viszonzta — szívesen fogadta. Hasonló kitüntetésben részesültek ez alkalommal Vecsey Imre főjegyző és Márk Endre ügyvéd, kik szintén a Takowa-rend II. osztályát nyerték.

Vaszary Kolos herczegprimás, a ki a nyarat Balaton-Füreden tölti, augusztus 14 én titkárával dr. Kohl Medárd pápai prelátussal a fővárosba érkezik s másnap a primási palota kápolnájában apáttá avatja dr. Nemes Antal budavári plébánost; augusztus 18-án a király születése napján az ünnepi zenésmissén pontifikál s Szent István napján ő fogja vezetni az ünnepi körmenetet. Az ünnepi körmenet után a püspöki karral tanácsot ül a katolikus autonomia ügyében s aztán ismét Balaton-Füredre megy s ott marad míg az idő kedvez.

Szhuszter Konstantin, boldogult váci püspök, emberbaráti, hazafias és egyházi célokra a közzétett kimutatás szerint egymillióháromszázhatvannyolcezerhatszáz forintot adott. Jótékonyágát és emberbaráti szeretetét legfényesebben igazolják ezek a számok.

Simon Péter tanár és történetíró legújabb művét megküldötte Gizella és Mária Valéria főherczegnőknek. A főherczegnők igen kegyesen fogadták a becses művet s elismerésük jeléül egy-egy értékes melltűt küldöttek az érdeemes írónak.

Szell Kálmán miniszterelnök augusztus második feléig Rátóton marad, azután néhány hétre Ostendébe utazik.

Szilágyi Dezső Karlsbadból visszaérkezett és Ó-Tátrafüredre utazott.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter családjával együtt több heti fürdőhasználatra Ostendébe utazott.

Aradvári Kőnig Károly udvari tanácsos, a király kabinetirodájának főnöke, hosszabb tartózkodásra Bártfa fürdőre utazott

Lukács György dr. Békésmegye főispánja eljegyezte Plachy Sárkát, Plachy Gyula földbirtokos leányát.

Belopotocky Kálmán dr. tábori püspök hosszabb időre Rózsahegyre érkezett.

Teleszky István volt igazságügy miniszteri államtitkár 63 éves korában Koritniczán meghalt.

14

Faint, illegible text covering the majority of the page, likely bleed-through from the reverse side.

